

2024/1654

19.6.2024.

DIREKTIVA (EU) 2024/1654 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 31. svibnja 2024.

o izmjeni Direktive (EU) 2019/1153 u pogledu pristupa nadležnih tijela centraliziranim registrima bankovnih računa putem sustava povezivanja i tehničkih mjera za olakšavanje uporabe evidencija o transakcijama

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 87. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Optimizacija i olakšavanje pristupa financijskim informacijama potrebni su radi sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela, uključujući terorizam. Osobito, brz pristup financijskim informacijama ključan je za provedbu učinkovitih kaznenih istraga te za uspješno praćenje i naknadno oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima, posebno kao dio istraga organiziranog i kibernetičkog kriminala.
- (2) Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ tijelima koja su imenovala države članice među svojim tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela omogućuje pristup informacijama o bankovnim računima i pretraživanje tih informacija, podložno određenim zaštitnim mjerama i ograničenjima. Direktivom (EU) 2019/1153 informacije o bankovnim računima definirane su kao određene informacije koje se nalaze u centraliziranim automatiziranim mehanizmima koje su države članice uspostavile u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Takvi centralizirani automatizirani mehanizmi u Direktivi (EU) 2019/1153 navedeni su kao centralizirani registri bankovnih računa.
- (3) Nadležna tijela imenovana u skladu s Direktivom (EU) 2019/1153 uključuju barem urede za oduzimanje imovinske koristi, a mogu uključivati i porezna tijela i agencije za suzbijanje korupcije u mjeri u kojoj su nadležni za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela u skladu s nacionalnim pravom. U skladu s tom direktivom ta su nadležna tijela ovlaštena izravno pristupiti samo centraliziranom registru bankovnih računa one države članice koja ih je imenovala i pretraživati samo taj registar.
- (4) Direktiva (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, kojom se zamjenjuje Direktiva (EU) 2015/849 i koja zadržava ključne značajke sustava uspostavljenog tom direktivom, osim toga predviđa i da su centralizirani automatizirani mehanizmi međusobno povezani putem sustava povezivanja registara bankovnih računa (BARIS), koji treba razviti i njime upravljati Komisija. Međutim, na temelju Direktive (EU) 2024/1640, samo financijsko-obavještajne jedinice i dalje imaju izravan pristup centraliziranim automatiziranim mehanizmima, među ostalim putem BARIS-a.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 23. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 30. svibnja 2024.

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP (SL L 186, 11.7.2019., str. 122.).

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o mehanizmima koje države članice trebaju uspostaviti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849 (SL L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

- (5) Uzimajući u obzir prekograničnu prirodu organiziranog kriminala, financiranja terorizma i pranja novca te važnost relevantnih financijskih informacija u svrhu suzbijanja teških kaznenih djela, uključujući, ako je to moguće i primjereno, brzo praćenje, zamrzavanje i oduzimanje nezakonito stečene imovine, nadležna tijela imenovana na temelju Direktive (EU) 2019/1153 trebala bi moći izravno pristupiti centraliziranim RBR-ovima drugih država članica i pretraživati ih putem BARIS-a.
- (6) Zaštitne mjere i ograničenja utvrđeni Direktivom (EU) 2019/1153 trebali bi se primjenjivati i na ovlast pristupa informacijama o bankovnim računima i njihova pretraživanja, putem BARIS-a. Te zaštitne mjere i ograničenja odnose se na to koja tijela koja imaju ovlast pristupa informacijama o bankovnim računima i njihova pretraživanja, svrhe u koje se informacijama o bankovnim računima može pristupiti te ih pretražiti, vrste informacija koje su dostupne i pretražive, u skladu s načelom smanjenja količine podataka, zahtjeve primjenjive na osoblje nadležnih tijela imenovanih na temelju Direktive (EU) 2019/1153, sigurnost podataka te evidenciju pristupa i pretraživanja.
- (7) Prekogranični pristup nadležnih tijela imenovanih na temelju Direktive (EU) 2019/1153 informacijama o bankovnim računima putem BARIS-a temelji se na uzajamnom povjerenju među državama članicama koje proizlazi iz njihova poštovanja temeljnih prava i načela priznatih u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), kao što su pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka i postupovnih prava, uključujući pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavku nedužnosti i pravo na obranu te načela zakonitosti i razmjernosti kaznenih djela i kazni, kao i temeljna prava i načela predviđena u međunarodnom pravu i međunarodnim sporazumima čije su stranke Unija ili sve države članice, uključujući Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te u ustavima država članica, u njihovim odgovarajućim područjima primjene.
- (8) Evidencije o transakcijama pružaju ključne informacije za kaznene istrage. Međutim, financijske istrage otežane su činjenicom da financijske institucije i kreditne institucije, uključujući pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom, tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela dostavljaju evidencije o transakcijama u različitim formatima, koji nisu odmah spremni za analizu. Prekogranična priroda većine istraga teških kaznenih djela, razlike u formatima koji se upotrebljavaju za dostavljanje evidencija o transakcijama i poteškoće u obradi evidencija o transakcijama otežavaju razmjenu informacija među nadležnim tijelima država članica i razvoj prekograničnih financijskih istraga. Kako bi se poboljšala sposobnost nadležnih tijela za provođenje financijskih istraga, ovom se Direktivom utvrđuju mjere kojima se osigurava da financijske institucije i kreditne institucije diljem Unije, uključujući pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom, dostavljaju evidencije o transakcijama u formatu koji nadležna tijela mogu lako obraditi i analizirati.
- (9) Uvjeti i postupci pod kojima nadležna tijela mogu zatražiti evidencije o transakcijama od financijskih institucija i kreditnih institucija uređeni su postupovnim pravilima utvrđenima nacionalnim pravom. Usklađivanje tehničkih aranžmana za dostavljanje evidencija o transakcijama od strane financijskih institucija i kreditnih institucija na zahtjev nadležnih tijela ne bi trebalo utjecati na nacionalna postupovna pravila i zaštitne mjere na temelju kojih nadležna tijela mogu zatražiti evidencije o transakcijama.
- (10) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za dostavljanje evidencija o transakcijama nadležnim tijelima od strane financijskih institucija i kreditnih institucija, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
- (11) Pri provedbi ove Direktive države članice trebale bi uzeti u obzir prirodu, organizacijski status, ulogu i ovlasti tijela koja su nacionalnim pravom utvrđena kao odgovorna za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela, uključujući postojeće mehanizme za zaštitu financijskih sustava od pranja novca i financiranja terorizma.

(⁵) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (12) Svaka obrada osobnih podataka od strane nadležnih tijela na temelju ove Direktive podliježe Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, kojom se utvrđuju pravila koja se odnose na zaštitu pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, u skladu sa skupom načela koja se odnose na obradu osobnih podataka, posebno zakonitost, poštenost i transparentnost, ograničavanje svrhe, smanjenje količine podataka, točnost, ograničenje pohrane, cjelovitost i povjerljivost te odgovornost. Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata u članku 6. UEU-a i u Povelji, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te pravo na zaštitu osobnih podataka.
- (13) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno ovlašćivanje nadležnih tijela imenovanih na temelju Direktive (EU) 2019/1153 za pristup registrima bankovnih računa drugih država članica i njihovo pretraživanje putem BARIS-a te olakšavanje upotrebe evidencija o transakcijama od strane nadležnih tijela za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela, ne mogu dostatno ostvariti države članice nego se zbog opsega i učinaka ove Direktive oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (14) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Irska je pismom od 25. listopada 2021. obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.
- (15) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (16) Direktivu (EU) 2019/1153 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (17) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾, te je on dao svoje komentare 6. rujna 2021.,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva (EU) 2019/1153 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ovom se Direktivom utvrđuje sljedeće:

- (a) mjere za olakšavanje pristupa nadležnih tijela financijskim informacijama i informacijama o bankovnim računima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela i za olakšavanje uporabe tih informacija od strane nadležnih tijela,
- (b) mjere za olakšavanje pristupa financijsko-obavještajnih jedinica (FOJ-evi) informacijama o izvršavanju zakonodavstva radi sprečavanja i suzbijanja pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma te mjere za olakšavanje suradnje među FOJ-evima; i
- (c) tehničke mjere za olakšavanje uporabe evidencija o transakcijama od strane nadležnih tijela za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških kaznenih djela”;

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(e) postupci u okviru nacionalnog prava na temelju kojih tijela nadležna za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških kaznenih djela mogu od financijskih institucija i kreditnih institucija zahtijevati da dostave evidencije o transakcijama, uključujući robove za dostavljanje evidencija o transakcijama.”;

2. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. ‚informacije o bankovnim računima‘ znači informacije iz članka 16. stavka 3. Direktive (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(*) Direktiva (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o mehanizmima koje države članice trebaju uspostaviti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849 (SL L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>);”;

(b) umeću se sljedeće točke:

„7.a ‚evidencije o transakcijama‘ znači pojedinosti o operacijama provedenima tijekom definiranog razdoblja putem određenog računa za plaćanje, kako je definiran u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili bankovnog računa identificiranog s pomoću IBAN-a kako je definiran u članku 2. točki 15. te Uredbe, ili pojedinosti o prijenosu kriptoinovine, kako je definiran u članku 3. točki 10. Uredbe (EU) 2023/1113 Europskog parlamenta i Vijeća (**);

7.b ‚kreditna institucija‘ znači kreditna institucija kako je definirana u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) 2024/1624 Europskog parlamenta i Vijeća (**);

7.c ‚financijska institucija‘ znači financijska institucija kako je definirana u članku 2. točki 6. Uredbe (EU) 2024/1624;

7.d ‚pružatelj usluga povezanih s kriptoinovinom‘ znači pružatelj usluga povezanih s kriptoinovinom kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 15. Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća (****);

(*) Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

(**) Uredba (EU) 2023/1113 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o informacijama koje se prilažu prijenosima novčanih sredstava i određene kriptoinovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 (SL L 150, 9.6.2023., str. 1.).

(***) Uredba (EU) 2024/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (SL L, 2024/1624, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

(****) Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoinovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).”;

3. naslov poglavlja II. zamjenjuje se sljedećim:

„PRISTUP NADLEŽNIH TIJELA INFORMACIJAMA O BANKOVNIM RAČUNIMA I FORMAT EVIDENCIJA O TRANSAKCIJAMA”

4. u članku 4. umeću se sljedeći stavci:

„1.a Države članice osiguravaju da nadležna nacionalna tijela imenovana u skladu s člankom 3. stavkom 1. ove Direktive imaju ovlast za izravan i trenutčan pristup informacijama o bankovnim računima u drugim državama članicama i njihovo pretraživanje, dostupnima putem sustava povezivanja registara bankovnih računa (BARIS) uspostavljenog u skladu s člankom 16. stavkom 6. Direktive (EU) 2024/1640, ako je to potrebno radi obavljanja njihovih zadaća u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teškog kaznenog djela ili pružanja potpore kaznenoj istrazi u pogledu teškog kaznenog djela, što uključuje identifikaciju, praćenje i zamrzavanje imovine povezane s takvom istragom.

Država članica može ograničiti ovlast za pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje putem BARIS-a na situacije u kojima njezina nadležna nacionalna tijela imenovana skladu s člankom 3. stavkom 1. imaju opravdane razloge vjerovati da bi mogle postojati relevantne informacije o bankovnim računima u drugim državama članicama.

Ne dovodeći u pitanje članak 4. stavak 2. Direktive (EU) 2016/680 informacije o bankovnim računima dobivene pristupom BARIS-u i njegovim pretraživanjem obrađuju se samo u svrhu za koju su prikupljene.

Pristup i pretraživanje u skladu s ovim stavkom smatraju se izravnima i trenutačnima, između ostalog, ako nacionalna tijela koja upravljaju središnjim registrima bankovnih računa žurno šalju informacije o bankovnom računu nadležnim tijelima putem automatskog mehanizma, pod uvjetom da nikakve posredničke institucije ne mogu zadirati u tražene podatke ili informacije koje treba dostaviti.

1.b Pristupom i pretraživanjem u skladu s ovim člankom ne dovode se u pitanje nacionalne postupovne zaštitne mjere te pravila Unije i nacionalna pravila o zaštiti osobnih podataka.”;

5. članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 1.a obavlja samo na pojedinačnoj osnovi osoblje svakog nadležnog tijela koje je posebno imenovano i ovlašteno za obavljanje tih zadaća.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice osiguravaju da su uspostavljene tehničke i organizacijske mjere radi osiguravanja sigurnosti podataka u skladu s visokim tehnološkim standardima u svrhe izvršavanja, od strane nadležnih tijela, ovlasti pristupa informacijama o bankovnim računima u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 1.a i pretraživanja tih informacija.”;

6. u članku 6. stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice predviđaju da tijela koja upravljaju centraliziranim registrima bankovnih računa osiguravaju da se svaki put kada imenovana nadležna tijela pristupaju informacijama o bankovnim računima i pretražuju te informacije o tome vodi evidencija u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 1.a.”;

7. sljedeći članak umeće se u poglavlje II.:

„Članak 6.a

Evidencije o transakcijama

1. Države članice osiguravaju da financijske institucije i kreditne institucije, uključujući pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom, poštuju tehničke specifikacije utvrđene u skladu sa stavkom 2. pri odgovaranju, u skladu s nacionalnim pravom, na zahtjeve za evidencije o transakcijama koje izdaju nadležna tijela u okviru kaznene istrage, uključujući identifikaciju, praćenje i zamrzavanje imovine povezane s takvom istragom.

2. Komisija je ovlaštena provedbenim aktima donijeti tehničke specifikacije radi utvrđivanja elektroničkog strukturiranog formata i tehničkih sredstava koji se upotrebljavaju za dostavljanje evidencija o transakcijama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 3. Pri donošenju takvih provedbenih akata Komisija uzima u obzir razvoj relevantnih standarda za slanje poruka u vezi s financijskim uslugama.”;

8. u članku 12. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Države članice osiguravaju da FOJ-evi ako je to relevantno mogu pozvati Europol da im pruži potporu pri provedbi zajedničke analize iz članka 32. Direktive (EU) 2024/1640 i članka 40. Uredbe (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća (*), podložno suglasnosti svih uključenih FOJ-eva, u okviru mandata Europolu i radi izvršavanja zadaća utvrđenih u članku 4. stavku 1. točkama (h) i (z) Uredbe (EU) 2016/794 te ne dovodeći u pitanje nadležnosti Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2024/1620.

(*) Uredba (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o osnivanju Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 (SL L, 2024/1620, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).”;

9. u članku 22. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.”.

Članak 2.

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 10. srpnja 2027.

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 1. točkama 4. i 5. ove Direktive do 10. srpnja 2029.

One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. svibnja 2024.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednica

H. LAHBIB